

Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis

Studia Paedagogica VI (2016)

ISSN 2299-2103

Anna Czyż, Katarzyna Plutecka

Prof. dr hab. Aniela Korzon

Wstęp

Dnia 18 czerwca 2013 roku Pani Profesor Aniela Korzon odebrała z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego najwyższe i najważniejsze dla każdego pracownika nauki odznaczenie – nominację profesorską. Tytuł profesora stanowi uwieńczenie wieloletniej działalności na rzecz polskiej pedagogiki specjalnej, dla której Aniela Korzon stworzyła podwaliny, poświęcając jej dotychczasowe życie zawodowe. Będąc naukowcem, nauczycielem dzieci głuchych, dydaktykiem w szkołach wyższych wychodziła poza stereotypy, odważnie wprowadzała innowacje w: opiekę, terapię, rehabilitację i kształcenie osób z niepełnosprawnością, rozwijała i kreowała nurty, a także wyznaczała trendy w polskiej pedagogice specjalnej. Swoimi poglądami rewolucjonizowała panujące tendencje edukacyjne. Odważnie wysuwała postulaty, broniła swojego stanowiska, nie bała się krytyki, gdyż wiedziała, iż jej praca ma służyć nie idei, ale człowiekowi. W latach 90. XX wieku, do edukacji głuchych zdominowanej przez oralizm, wprowadziła wzorowaną na amerykańskim modelu „filozofię totalnej komunikacji”, co można uznać za przełom w kształceniu dzieci niesłyszących w polskim systemie oświatowym. Przywróciła głuchym wolność, możliwość decydowania o wyborze sposobu porozumiewania się i możliwość wyrażania potrzeb w sposób im naturalny, bliski i dostępny – pozawerbalny. Nigdy nie rozstrzygała, która droga porozumiewania się jest bardziej efektywna czy poprzez język mówiony, kod pozawerbalny, czy gest. Najważniejsze, że służyła człowiekowi, była dla niego najlepszym i najskuteczniejszym sposobem realizowania intencji komunikacyjnej.

Biografia naukowa

Aniela Korzon urodziła się 4 maja 1932 roku w Katowicach. To miasto i region Górnego Śląska stały się miejscami szczególnymi, wręcz symbolicznymi dla Anieli Korzon. To przecież w Katowicach przeżyła trudny czas II wojny światowej

i okupacji niemieckiej. Jakże bolesne były pierwsze dni okupacji i kolejne miesiące zajmowania miasta przez Niemców, przystosowywanie się do życia w nowej rzeczywistości, w której w języku polskim można było „mówić szeptem, przy zasłoniętych kotarą oknach”. Pomimo tych przykrych doświadczeń z dzieciństwa do Katowic zawsze powraca z przyjemnością i nostalgią. W lutym 1945 roku (zaraz po wyzwoleniu Górnego Śląska) Aniela Korzon rozpoczęła naukę w Gimnazjum w Katowicach, a po czterech latach i zdaniu tzw. małej matury kontynuowała edukację w klasie o profilu humanistycznym w Liceum Ogólnokształcącym w Lublińcu. Nawiązane przyjaźnie wieku młodzieńczego trwają do dzisiaj i z nutą sentymentu wspomina Pani Profesor osobę: Maryli Muszała (później wieloletniego dyrektora Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Raciborzu). W okresie nauki w szkole średniej razem z Marylą pracowały w harcerstwie z dziećmi głuchymi, które były uczniami Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Głuchych. Po zdaniu matury Aniela Korzon jeszcze jako niewykwalifikowany nauczyciel rozpoczęła pracę w szkole specjalnej dla głuchych w Lublińcu i równocześnie uczyła się w Pedagogicznym Liceum Pomaturalnym w Tarnowskich Górach, gdzie w 1951 roku uzyskała kwalifikacje pedagogiczne. Tak naprawdę jej aspiracje zawodowe były związane z architekturą, ale z powodów rodzinnych nie mogła opuścić Lublińca i w tutejszej szkole specjalnej pracowała jako surdopedagog. Życiowe doświadczenia były motywami kształtowania własnej ścieżki rozwoju. W 1952 roku dyrekcja PZDG w Lublińcu delegowała do prestiżowego Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (obecnie Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej) trzech nauczycieli, wśród wyróżnionych była Aniela Korzon. Podczas studiów stacjonarnych kształciła się pod okiem takich nauczycieli, jak: Maria Grzegorzewska – twórczyni polskiej pedagogiki specjalnej; Wacław Tułodziecki – dyrektor Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych w Warszawie i minister oświaty; profesor Aleksander Hulek – inicjator i rzecznik integracji społecznej osób niepełnosprawnych. Poza gruntownym kształceniem uniwersyteckim każdy przyszły pedagog decyzją Marii Grzegorzewskiej, w tym Aniela Korzon, zobligowany był do odbycia równoległych, dwuletnich praktyk szkolnych.

W 1972 roku Aniela Korzon uzyskała magisterium w zakresie pedagogiki specjalnej w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Już w tym okresie życia ujawniała szczególną wrażliwość na potrzeby drugiego człowieka, chęć niesienia pomocy, będąc jednocześnie nauczycielem uczniów niesłyszących. Pracowała jako surdopedagog w szkołach specjalnych w Raciborzu, Lublińcu, Krakowie. Stopień naukowy doktora nauk humanistycznych zdobyła 23 października 1981 roku w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (obecnie Uniwersytet Pedagogiczny), pracując nad dysertacją, pt. *Postawy społeczno-moralne młodzieży głuchej*, pod kierunkiem profesora Władysława Dynera, a stopień doktora habilitowanego uzyskała 16 lutego 1998 roku na Wydziale Studiów Edukacyjnych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, uzyskując pozytywną opinię dorobku naukowego

i rozprawy habilitacyjnej *Totalna komunikacja jako podejście wspomagające rozwój zdolności językowych uczniów głuchych*.

Wpływ na wybór drogi zawodowej Pani Profesor Anieli Korzon miały przede wszystkim Maria Grzegorzewska i Jadwiga Baran. Te panie były przewodnikami naukowymi, inspirującymi nauczycielkami, które stopniowo przybliżały tajniki wiedzy i umiejętności z zakresu pedagogiki specjalnej. Szczególne miejsce w życiu zawodowym zajmuje Jadwiga Baran – nie tylko była opiekunem naukowym, współpracownikiem, ale też przyjacielem. Na przebieg Jej kariery zawodowej wpływ miał również mąż Wacław – pedagog specjalny z zakresu pedagogiki resocjalizacyjnej.

Obserwując rozwój, potrzeby dziecka niesłyszącego, dostrzegając dylematy pracy edukacyjno-terapeutycznej sięgała po najnowocześniejsze rozwiązania terapeutyczne, biorąc udział w licznych projektach eksperymentalnych z zastosowaniem urządzeń wspomagających słyszenie, organizując wymiany doświadczeń z międzynarodowymi placówkami kształcącymi dzieci z uszkodzonym narządem słuchu. Współpracowała m.in. z niemieckimi, austriackimi, hiszpańskimi i francuskimi ośrodkami wspierającymi rehabilitację osób niesłyszących i słabosłyszących. Już w latach 80. XX wieku nawiązała współpracę naukową z Katedrą Surdopedagogiki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Heidelbergu (obecnie Uniwersytet). Należy szczególnie podkreślić, że pobyty w amerykańskich placówkach John Tracy Clinic w Los Angeles i Centrum Rehabilitacji Głuchych na Uniwersytecie Northridge nie tylko wzbogaciły wiedzę i warsztat terapeutyczny Pani Profesor, ale zaowocowały przeniesieniem na polski grunt założeń i sposobów pracy z małym dzieckiem, gdzie szczególnie ważnym elementem stała się współpraca z rodziną, z dzieckiem z niepełnosprawnością słuchową. Wspólnie z Joanną Kosmalową oraz Elwirą Ludwиковską po długich i trudnych staraniach opublikowały *Listy o wychowaniu dziecka z wadą słuchu* – poradnik dla rodziców dzieci w wieku przedszkolnym, który stał się kluczową pozycją dla kształtowania wiedzy i postaw rodziców dzieci z wadą słuchu i ich współpracy z terapeutami. Całość liczy około 950 stron i obecnie znajduje się w Poradniach dla Dzieci z Wadą Słuchu na terenie Polski.

W roku 1975 Aniela Korzon została przyjęta na stanowisko asystenta w Zakładzie Pedagogiki Specjalnej w Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie (obecnie Uniwersytet Pedagogiczny), gdzie miała możliwość przygotowywania studentów – przyszłych surdopedagogów – do pracy z uczniami niesłyszącymi i słabosłyszącymi. Z tą uczelnią wyższą jest związana do dzisiaj. Ponadto zajmowała stanowiska naukowo-dydaktyczne na innych uczelniach wyższych, np. w Górnośląskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej im. Kardynała A. Hłonda w Mysłowicach, Dolnośląskiej Szkole Wyższej Edukacji Towarzystwa Wiedzy Powszechnej we Wrocławiu, w także na uczelni w Sandomierzu, Raciborzu. Pełniła również funkcję opiekuna naukowego Kolegium Nauczycielskiego w Bielsku-Białej z ramienia Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, a także z ramienia Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu w Kolegium Nauczycielskim w Gliwicach, włożyła wiele wysiłku pełniąc tę rolę.

W 2000 roku rozpoczęła współpracę z Dolnośląską Szkołą Wyższą we Wrocławiu, gdzie pracuje do dzisiaj. Zatrudniona na stanowiskach adiunkta, wykładowcy, pełniła również funkcje kierownicze, wypromowała przeszło 500 młodych magistrów, była promotorem prawie 600 prac licencjackich. Pani Profesor może wykazać się licznymi osiągnięciami dydaktyczno-wychowawczymi w pracy ze studentami. Na Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i w swoim aktualnym miejscu pracy zawodowej – Dolnośląskiej Szkole Wyższej we Wrocławiu – realizowała zajęcia ćwiczeniowe i wykłady. Prowadziła i nadal prowadzi następujące przedmioty: pedagogika specjalna, współczesne teorie w pedagogice specjalnej, surdopedagogika, metodyka kształcenia uczniów niesłyszących i słabosłyszących, metodyka wychowania słuchowego. Pani Profesor nadal realizuje zajęcia dydaktyczne oraz seminaria licencjackie i magisterskie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia. Od początku swojej pracy ze studentami stosuje autorskie formy egzaminowania, bardzo sobie ceni bezpośredni kontakt, egzaminy ustne, stawia wysokie wymagania w zakresie kompetencji zawodowych przyszłych pedagogów specjalnych. Do dzisiaj pod jej okiem 5 pedagogów obroniło rozprawy doktorskie Iwona Sosnowska-Wieczorek (2001), Katarzyna Plutecka (2004), Mariusz Sak (2008), Anna Czyż (2011), Jerzy Wolny (2013), a Katarzynie Pluteckiej w 2014 roku nadano stopień doktora habilitowanego. Tym samym pierwsza z podopiecznych Pani Profesor Anieli Korzon stała się samodzielnym pracownikiem naukowym.

W dorobku piśmienniczym Pani Profesor ważne miejsce zajmują recenzje wydawnicze prac z zakresu pedagogiki specjalnej, prac habilitacyjnych, prac doktorskich, oceny dorobku na tytuł profesora, artykułów z czasopism, z monografii, programów kształcenia specjalnego czy testów kompetencyjnych dla uczniów niesłyszących i słabosłyszących z języka niemieckiego. Pani Profesor Aniela Korzon była recenzentem ponad 20 rozpraw doktorskich i 10 habilitacyjnych, a także oceniała dorobki naukowe do tytułu profesora zwyczajnego. Recenzowała wiele monografii oraz artykułów naukowych. Sama była Autorką prawie 200 publikacji z zakresu pedagogiki specjalnej, a także współautorką między innymi *Słownika terminów z zakresu surdopedagogiki*, wydanego w 1994 roku, zawierającego ponad 700 haseł w wersji polskiej, angielskiej, francuskiej i niemieckiej (współredakcja: Jolanta Baran, Tadeusz Gałkowski), czy jednej z popularniejszych w kręgu surdopedagogów, wydanej w 2010 roku, publikacji *Kształcenie zintegrowane uczniów niesłyszących w teorii i praktyce edukacyjnej* (współredakcja: Katarzyna Plutecka).

Prace naukowo-badawcze Anieli Korzon dotyczyły sytuacji dziecka niesłyszącego i stanowiły pionierskie osiągnięcia włączające inne dyscypliny nauki do terapii osób niepełnosprawnych. Szczególne miejsce zajmuje tu wsparcie komunikacji werbalnej w procesie kształtowania kompetencji dziecka niesłyszącego. Zagadnieniu wprowadzania alternatywnych i wspomagających form komunikacyjnych oraz ocenie ich skuteczności w procesie edukacji poświęciła wiele prac, w tym jedną z najważniejszych pozycji w dorobku naukowym, będącą jednocześnie rozprawą

habilitacyjną, wydaną w 1996 roku *Totalna komunikacja jako podejście wspomagające rozwój zdolności językowych uczniów głuchych*. Inne, nie mniej znaczące pozycje, takie jak: *Znaczenie języka migowego we wczesnej komunikacji dzieci z zaburzeniami słuchu* (2003), czy *Spór o sposób porozumiewania się wyrazem autonomii osób głuchych* (2010), stanowiły rozważania dotyczące zasadności stosowania systemu migowego, możliwości komunikacji oralnej u osób niesłyszących czy ugruntowania multimodalności w przekazywaniu treści w komunikacji społecznej.

W publikacjach Pani Profesor Anieli Korzon odnajduje się także prace dotyczące wpływu technologizacji, warunków akustycznych oraz protetyki słuchu na możliwości prowadzenia skutecznej terapii dziecka niesłyszącego. Do kluczowych pozycji z tego obszaru należą: monografia – *Wychowanie słuchowe dzieci z wadą słuchu* (1994), opublikowana w 2001 roku na łamach czasopisma „Audiofonologia”, rozprawa *Wpływ warunków akustycznych na odbiór słuchowy u dzieci z wadą słuchu*, a także artykuły: *Stosowanie metod informatycznych w diagnostyce i terapii pedagogicznej niepełnosprawnych* (2003), *Implanty ślimakowe w rehabilitacji osób z uszkodzonym narządem* (2010), *Implanty ślimakowe – wiedza, doświadczenie i oczekiwania pedagogów i osób z wadą słuchu* (2011).

Wiele uwagi Profesor Aniela Korzon poświęciła także relacjom rodzinnym oraz współpracy rodziców i terapeutów na gruncie oddziaływań terapeutycznych. O potrzebie wsparcia rodzin, wpływie oddziaływań wychowawczych na proces terapii pisała m.in. we wspomnianych już *Listach o wychowaniu dziecka z wadą słuchu* oraz w następujących publikacjach:

- *Rodzina młodzieży niesłyszącej jako model jej aspiracji i planów życiowych* (2001),
- *Organizacja poradnictwa dla rodziców dzieci z wadą słuchu* (2001),
- *Współpraca rodziców z przedszkolem i szkołą warunkiem integracji dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych* (2001),
- *Wybrane determinanty udziału rodziców we wczesnej rehabilitacji dziecka z wadą słuchu* (2002),
- *Terapia rodziców dziecka niepełnosprawnego jako warunek efektów wczesnej rehabilitacji* (2005),
- *Rola matki w rozwoju kompetencji językowej dziecka z wadą słuchu* (2007),
- *Rodzeństwo osób niepełnosprawnych* (2008),
- *Ewolucja stosunku rodziców do dziecka niepełnosprawnego* (2013).

Publikacje Profesor Korzon dotyczą szeroko rozumianej terapii dziecka z niepełnosprawnością. W swoich pracach poruszała kwestie interdyscyplinarnej diagnozy, wczesnej interwencji, wychowania słuchowego (w odniesieniu do dzieci z wadą słuchu), prowadzenia kompleksowych oddziaływań terapeutycznych. Spośród wielu prac dotyczących zasad organizowania i prowadzenia oddziaływań rehabilitacyjno-edukacyjnych do najwybitniejszych można zaliczyć:

- *Rozwiązywanie problemów przez dzieci niesłyszące a treści programu nauczania klas początkowych* (2005),

- *Wpływ diagnozy o niepełnosprawności dziecka na podjęcie pracy rehabilitacyjnej przez rodziców* (2005),
- *Terapia rodziców dziecka niepełnosprawnego jako warunek efektów wczesnej rehabilitacji* (2005),
- *Edukacja niepełnosprawnych warunkiem wyrównywania ich szans w zjednoczonej Europie* (2006),
- *Wczesna rehabilitacja dzieci z wadą słuchu* (2006),
- *Zajęcia usprawniające i korekcyjne w rehabilitacji dziecka z wadą słuchu* (2008),
- *Rehabilitacja osób niepełnosprawnych w wybranych zakresach życia osobistego i zawodowego* (2009),
- *Funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością różnego typu w klasach integracyjnych* (2011).

Jako głęboko wierząca humanistka i wspierająca idee równych szans rozwojowych, część życia zawodowego poświęciła badaniom nad skutecznością integracji osób z niepełnosprawnością sensoryczną oraz sytuacji społeczno-ekonomicznej niesłyszących. O dylematach, zagrożeniach edukacji integracyjnej, trudnościach i uwarunkowaniach procesu edukacji inkluzyjnej Aniela Korzon pisała w artykułach: „Za” i „przeciw” integracji niesłyszących w świecie słyszących (2002), *Integracja – izolacja – segregacja w rehabilitacji niesłyszących uczniów* (2004), *Od dyskryminacji do integracji niesłyszących* (2006), *Edukacja niepełnosprawnych warunkiem wyrównywania ich szans w zjednoczonej Europie* (2006), *Wpływ obrazu szkoły na dalszą drogę edukacyjną młodzieży niesłyszącej* (2007) *Funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością w różnego typu klasach integracyjnych* (2011), *Wsparcie studentów niesłyszących na drodze ku wyższemu szczeblom edukacji* (2011), *Funkcjonowanie uczniów z niepełnosprawnością różnego typu w klasach integracyjnych* (2011), natomiast o funkcjonowaniu i sytuacji społeczno-ekonomicznej osób niepełnosprawnych między innymi w pracach *Niezależność i samodzielność niepełnosprawnych warunkiem pełnej rehabilitacji* (2002), *Sytuacja społeczno-ekonomiczna osób niesłyszących* (2002), *Poczucie tożsamości osób niesłyszących* (2005), *Ewolucja stosunku sprawnych do niepełnosprawnych – od dyskryminacji do akceptacji i ich autonomii* (2008), *Rehabilitacja osób niepełnosprawnych w wybranych zakresach życia osobistego i zawodowego* (2009). Zainteresowania naukowo-badawcze Anieli Korzon obejmują również szeroko pojętą jakość życia osób z niepełnosprawnością, czego wyrazem są rozprawy: *Niezależność i samodzielność niepełnosprawnych warunkiem pełnej rehabilitacji* (2002), *Świat wartości i wzorów osobowych młodzieży niesłyszącej* (2003), *Przyjaźń jako wartość w relacjach interpersonalnych młodzieży niepełnosprawnej* (2007), *Lęki i niepokoje dziecka niesłyszącego* (2008), *Dziecko głuche – jego potencjał rozwojowy* (2008), *Uprzedzenia czy poczucie bezradności społecznej słyszących wobec ciszy głuchych* (2010), *Wartość twórczości osób niesłyszących dla wychowania przez sztukę dzieci i młodzieży z wadą słuchu* (2011).

Jako dydaktyk szkoły wyższej partycypujący w proces kształcenia przyszłych surdopedagogów zwracała również uwagę na pozycję, kompetencje nauczyciela

oraz relacje i partnerstwo w diadzie uczeń – wychowawca. Do opracowań opisujących podstawy pedeutologii i jej znaczenia w procesie edukacji i rehabilitacji dziecka z niepełnosprawnością należą m.in. *Specyfika wzajemnej relacji nauczyciel–uczeń w procesie kształcenia dzieci niepełnosprawnych* (2001), *Niesłyszący surdopedagog w szkole dla niesłyszących* (2002), *Integracja – Nauczyciel – Wychowanie* (2004), *Kształcenie integracyjne niepełnosprawnych a kompetencje nauczyciela* (2005), *Wiedza nauczycieli i uczniów szkół masowych o niepełnosprawnych* (2007), *Motywy wyboru zawodu pedagoga specjalnego* (2008), *Kształcenie integracyjne niepełnosprawnych – potrzeba specjalnych kompetencji nauczyciela szkoły ogólnodostępnej* (2009), *Pedagog specjalny – myśli i poglądy Marii Grzegorzewskiej współcześnie odczytane* (2010).

Pani Profesor Aniela Korzon jest nie tylko autorką wybitnych prac naukowych, lecz również członkiem wielu rad wydawniczych i programowych, kolegiów i zespołów redakcyjnych. Jako członek komitetu naukowego współtworzy koncepcje wielu czasopism naukowych, np. „Szkoła Specjalna”, „Audiofonologia”, „Nowa Audiofonologia”, jak również serię wydawniczą *Integracja – Nauczyciel – Wychowanie*. Od 1950 roku jest zasłużonym członkiem Związku Nauczycielstwa Polskiego, Polskiego Związku Głuchych, należy również do Polskiego Stowarzyszenia Osób Niepełnosprawnych i Polskiego Komitetu Audiofonologii, gdzie pełni funkcję przewodniczącej Komisji Terminologicznej, dodatkowo jest członkiem trzech komisji naukowych oraz komisji rewizyjnej. Reprezentuje polskich naukowców w Międzynarodowym Biurze Audiofonologii, Niemieckim Biurze Audiofonologii oraz pełni funkcję członka Rady Nadzorczej Fundacji In Corpore w siedzibą w Katowicach.

Kariera naukowo-dydaktyczna prof. Korzon bazowała i nadal bazuje na współpracy międzynarodowej. Jako wybitny specjalista otrzymywała zaproszenia do udziału w najważniejszych konferencjach i kongresach audiofonologicznych organizowanych m.in. przez International Bureau for Audiophonologie (BIAP), Światową Federację Głuchych oraz najważniejsze podmioty kształtujące światowe trendy w rehabilitacji osób niesłyszących i słabosłyszących, takie jak prof. Susanne Schmid-Giovannini czy prof. Armina Löwe. Wygłaszała referaty na licznych krajowych oraz międzynarodowych konferencjach i kongresach m.in. w Austrii, Belgii, Bułgarii, Czechosłowacji, Grecji, Hiszpanii, Francji, Japonii, Niemiec, Portugalii, Szwajcarii, ZSRR. Najważniejsze wydarzenia, w których Pani Profesor wzięła udział to:

- 150 Konwencja Międzynarodowego Biura Audiofonologii (BIAP), np. w Aguio Lu-gano, Toledo, Cascais, Nivelles, Korfu, Rodos, Gran Canaria, Innsbruck, Pertisau, Majorka, Weiskirchen, Bruksela, Aschau,
- Światowe Kongresy Federacji Głuchych w Warnie (1979) i Tokio (1991),
- III Europejski Kongres Naukowy Pedagogiki Społecznej w Lüneburgu (1993),
- Internationaler Arbeitskreis w Sonneberg (1994),
- Konferencja Surdopedagogiki organizowana przez Uniwersytet w Monachium, w Heidelbergu.

Należy zaznaczyć, że szczególne miejsce w zakresie prezentacji wyników badań i własnych perspektyw naukowych zajmuje udział Pani Profesor w konferencjach skierowanych do pedagogów specjalnych, jak choćby te organizowane cyklicznie przez: Akademię Pedagogiki Specjalnej w Warszawie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Gdański, Uniwersytet im. Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Uniwersytet Łódzki, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Uniwersytet Śląski w Cieszynie, Uniwersytet Szczeciński, Dolnośląską Szkołę Wyższą we Wrocławiu, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Uniwersytet Wrocławski czy Uniwersytet Rzeszowski.

Aktywność zawodowa, osiągnięcia naukowo-dydaktyczne zaowocowały licznymi odznaczeniami i nagrodami od władz uczelni za wkład w polską naukę, ale również kształcenie i wychowanie młodych ludzi. W 1976 roku uhonorowana została Złotym Krzyżem Zasługi, w 1980 roku Złotą Odznaką Związku Nauczycielstwa Polskiego, w 1983 roku Złotą Odznaką Polskiego Związku Głuchych, w 1987 roku Nagrodą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, a w 1991 roku otrzymała Medal Komisji Edukacji Narodowej. W 2008 roku odebrała Nagrodę Ministra Edukacji. Może również poszczycić się licznymi odznaczeniami i wyróżnieniami rektorów polskich uczelni, w tym w 2011 roku Medalem Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie.

Podsumowując, pragniemy po raz kolejny zaznaczyć, że uczniowie Pani Profesor dziękują za wsparcie w trakcie naszej drogi zawodowej, zupełnie jak wtedy, kiedy Pani Profesor Aniela Korzon prowadziła nas, będąc promotorem, a raczej mentorem. Ten artykuł to dla nas coś więcej niż biogram, to podziękowanie za wyrazy szacunku okazywane podczas współpracy, za życzliwość i ogrom serdeczności, jakim obdarowała nas jakże wspaniała i skromna Osoba, profesor zwyczajny, doktor habilitowany Aniela Korzon. Podziękowaniem za spotkanie – „nachylenie naukowe” z Szanowną Panią Profesor niech będzie fragment wiersza *„Wybrzeża pełne ciszy”* Karola Wojtyły.

Ktoś się długo pochylał nade mną.
Cień nie ciążył na krawędziach brwi.
Jakby światło pełne zieleni,
Jakby zieleń, lecz bez odcieni,
Zieleń niewysłowiona, oparta na kroplach krwi.
To nachylenie dobre, pełne chłodu zarazem i żaru,
Które się we mnie osuwa, a pozostaje nade mną,
Chociaż przemija opodal – lecz wtedy staje się wiarą i pełnią.
To nachylenie dobre, pełne chłodu zarazem i żaru,
Taka milcząca wzajemność.

Literatura

- Augustynek P. i in. (red.) (2014), *Who is Who w Polsce*, Wydawnictwo Publishing Ltd., London-England.
- Gasik W., Pańczyk J. (1997), *Czołowi polscy pedagodzy specjaliści oraz absolwenci PIP i WSP z lat 1971–1996*, Wydawnictwo WSPS, Warszawa.
- Hampel J., Kiryk F., Pietrzkiewicz I. (red.) (2006), *Leksykon Profesorów Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie 1946–2006*, Wydawnictwo Akademii Pedagogicznej, Kraków.
- Wojtyła K. (2003), *Miłość mi wszystko wyjaśniła. Wiersze i poematy*. Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Netografia

- <http://www.dsw.edu.pl/nauka-i-badania/aktualnosci-nauka-i-badania/aktualnosc/news/nominacja-profesorska-dla-anieli-korzon/> (dostęp: 15.05.2015)
- <http://www.dsw.edu.pl/wydzial-nauk-pedagogicznych/badania-i-wspolpraca/biogramy-pracownikow-naukowych/dr-hab-aniela-korzon/> (dostęp: 15.05.2015)
- <http://www.bg.up.krakow.pl/biografik/?tag=korzon-aniela> (dostęp: 15.05.2015)
- <http://nauka-polska.pl/dhtml/raporty/ludzieNauki?rtype=opis&objectId=35294&lang=pl> (dostęp: 15.05.2015)

Professor Aniela Korzon

Abstract

Participation in international and nation conferences, many articles, monographies and an enormous workforce put into didactic work. The next group of graduates wishes to thank for the enormous help, support, just like when Aniela Korzon has lead us - being a promoter, or a mentor, not only in professional life, but also in the personal one. This article is something more than a biogramme for us, it is an acknowledgement of the infinite good, kindness, support and a lot of cordiality that was given to us by that marvellous and humble person, professor Aniela Korzon.

Keywords: special pedagogy, Aniela Korzon, professor, authority

Anna Czyż

surdopedagog, logopeda, protetyk słuchu, adiunkt w Katedrze Zastosowań Techniki w Diagnostyce i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Zainteresowania badawcze: biopsychospołeczne funkcjonowanie osób z uszkodzonym narządem, alternatywne sposoby komunikacji, wpływ protezowania na jakość komunikacji osób niesłyszących i słabosłyszących, idea inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Katarzyna Plutecka

surdopedagog, logopeda, profesor nadzwyczajny w Katedrze Zastosowań Techniki w Diagnostyce i Rehabilitacji Osób z Niepełnosprawnością Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie. Zainteresowania badawcze: problematyka szeroko rozumianej komunikacji dzieci niesłyszących i słabosłyszących, funkcjonowanie dziecka niesłyszącego i słabosłyszącego w środowisku rodzinnym, edukacja ucznia niesłyszącego i słabosłyszącego.